

CROMA MASTERPLAN

CROMA masterplan za revitalizaciju hrvatskog gospodarstva u razdoblju 2015. – 2020.

I. PROIZVODNJA JE TEMELJ IZLASKA IZ GOSPODARSKE KRIZE

II. STANJE U HRVATSKOM GOSPODARSTVU

- Višegodišnji pad BDP.
- Višegodišnji pad industrijske proizvodnje.
- Stalni rast nelikvidnosti.
- Stalni rast nezaposlenosti.
- Stalni rast zaduženosti.
- Stalni rast budžetskog deficita.
- Stalni rast ino duga.
- Stalni rast siromaštva.

III. GLAVNI UZROCI STANJA

- Dosadašnja ekonomska politika RH dala je porazne rezultate jer je bazirana na pogrešnoj doktrini.
- **POGREŠNA DOKTRINA**
  - **A)** RH može ostvariti visok rast baziran na uslugama (trgovina, bankarstvo itd.) i potrošnji baziranoj na zaduživanju, prodaji imovine, a bez proizvodnje i industrije.
  - **B)** Makroekonomska politika bazirana na toj doktrini u posljednjih 15 godina dovela je do sljedećih posljedica u našem društvu:
    - prodali smo 50% naslijeđene imovine i potrošili dobiveno,
    - sve što smo proizveli, potrošili smo,
    - zadužili smo se za dodatnih 44mrd EUR-a , koje smo potrošili,
    - svaka godina nastavka takve ekonomske politike produbljuje krizu i rapidno pogoršava ekonomsko stanje u društvu.

IV. RJEŠENJE – NOVA DOKTRINA

- Proizvodnja je temelj ekonomskog prosperiteta društva u RH, a glavna poluga proizvodnje je industrija.
- Sve mjere makroekonomske politike moraju pozitivno djelovati na proces reindustrijalizacije, stimulirati proizvodnju, izvoz i investicije, poticati otvorenje radnih mjesta, a destimulirati uvoz i potrošnju baziranu na daljem zaduživanju.
- Reindustrijalizacija se provodi radikalnim promjenama u svim sferama društva, a naročito u sferi mjera ekonomske politike, javne potrošnje, načina upravljanja državnim resursima, pravosuđu, znanosti i dr.

V. MASTERPLAN PROMJENA U 10 PODRUČJA

1. Monetarna i fiskalna politika.
2. Učinkovito upravljanje javnim i državnim poduzećima i subjektima u javnom sektoru.
3. Optimiranje razvoja proizvodnje.
4. Rješenje nelikvidnosti.
5. Smanjenje parafiskalnih nameta.
6. Teritorijalni preustroj s ciljem efikasnije i jeftinije uprave.
7. Nova energetska politika.
8. Učinkovito zakonodavstvo i pravosuđe.
9. Uključivanje znanosti i obrazovanja u razvoj proizvodnje.
10. Promjene u ostalim područjima.

1. Monetarna i fiskalna politika

1. Otklanjanje monetarnih škara: razlika između stope inflacije i tečaja nadoknađuje se poreznim olakšicama (porez na dobit).
2. Stimuliranje proizvodnih investicija: porezna politika u funkciji reindustrijalizacije, lokalna davanja za proizvodne subjekte smanjiti i omogućiti obročnu otplatu.
3. HNB mora smanjiti regulatorna opterećenja bankama koje kreditiraju proizvodno poduzetništvo te postati odgovorna za utjecaj njezinih mjera na ukupno gospodarstvo.
4. HAMAG ili HBOR moraju preuzeti dio rizika (do 50%) pri otvaranju proizvodnih pogona u okviru malog i srednjeg poduzetništva.
5. Postupno povećanje neoporezivog dijela dohotka s ciljem povećanja standarda i potrošačke moći stanovništva.
6. Destimulacija uvoza svim legalnim sredstvima (kontrola kvalitete, odgovarajući standardi te plaćanje uvoza u roku 15 dana).

2. Učinkovito upravljanje državnim poduzećima i subjektima u javnom sektoru

1. Izbor kompetentnih NO, postavljanje jasnih ciljeva i standarda upravljanja.
2. Javni natječaji (međunarodni) za Uprave poduzeća (zakonska zabrana političkih licitacija upravama i dr. radnim mjestima).
3. Ovisnost Uprava o rezultatima poslovanja i nagrađivanje sukladno nacionalnim standardima.
4. Privatizirati samo ona poduzeća koja imaju zdravu tržišnu konkurenciju i ona koja nakon upravljačkih promjena i dalje ovise o subvencijama.
5. Proces javne nabave promijeniti s ciljem optimiranja ukupnih efekata (promjena zakonodavnih okvira, jačanje institucija javne nabave, osigurati punu transparentnost i kontrolu).
6. Sačiniti i provesti srednjoročno optimiranje kadrova koristeći prije svega prirodnu fluktuaciju i socijalno osjetljiva rješenja.
7. Upravljanje državnom imovinom manjom dobrog gospodarstvenika, sukladno javnom interesu.

3. Optimiranje razvoja proizvodnje

1. Izrada strategije razvoja industrije baziranog na postojećim uspješnim primjerima, općim trendovima razvoja i komparativnim prednostima RH.
2. Stvaranje okružja pogodnog za reindustrijalizaciju (simulacija izvoza, malih i srednjih tvrtki, infrastruktura prema potrebama industrije, pravni okvir – podrška, a ne teret gospodarstva, stimuliranje strateškog partnerstva itd.).
3. Iskorištenje pristupnih fondova za proizvodne i infrastrukturne investicije.
4. Jačanje svih poslovnih veza s inozemstvom (reforma ekonomske diplomacije, offset poslovi, barter poslovi).
5. Snažna podrška proizvodnim projektima vezanim uz ekološki prihvatljiva rješenja (čisti izvori energije, uporaba otpada svih vrsta, ekološko poljoprivredna proizvodnja).
6. Razvoj poljoprivredne proizvodnje baziran na garantiranim otkupnim cijenama i kontroli kvalitete na tržištu (promjene sustava subvencija).
7. Upravljanje prostorom s ciljem podizanja efikasnosti proizvodnje (sređivanje zemljišnih knjiga, okrupnjavanje posjeda, navodnjavanje i meliorizacija, optimalno gospodarenje biomasom, šumama i pašnjacima i dr.).

4. Rješavanje nelikvidnosti

1. Ujednačavanje prava i obaveza sektora poduzetništva i države u dužničko vjerovničkim odnosima.
2. Usvajanje EU direktive o obavezama plaćanja.
3. Plaćanje carine 30 dana.
4. Multilateralne obavezne kompenzacije uz sudjelovanje države i javnih poduzeća.
5. Plaćanje PDV-a po naplaćenju fakturi.
6. Efikasno rješavanje sporova oko neplaćanja (konačno rješenje unutar 6 mjeseci).

5. Smanjenje parafiskalnih nameta

1. Promjenom načina upravljanja, u primjerenom razdoblju, velika državna poduzeća pretvoriti u profitabilna, bez dodatnih parafiskalnih nameta (HŠ, HV, HEP, HC, HŽ).
2. Analiza parafiskalnih nameta na lokalnoj razini s ciljem radikalnog smanjenja.
3. Namete kod investicija vezati uz namjenu objekta i omogućiti početak te višegodišnju otplatu.
4. Parafiskalni nameti u srednjoročnom razdoblju moraju biti svedeni na plaćanje stvarnih usluga ili ih ukinuti.

6. Teritorijalni preustroj s ciljem efikasnije i jeftinije uprave

1. Ustrojiti regionalnu podjelu Hrvatske, baziranu na prirodnoj strukturi i europskim principima (5 regija).
2. Broj i veličinu jedinica lokalne uprave preustrojiti na principu standardizacije upravnih poslova za svaku jedinicu i samofinanciranje.
3. Pojednostavniti i informatizirati sve upravne postupke, uvesti obavezne rokove te otkloniti sve posredne štete koje proizlaze iz upravnih postupaka.
4. minimizirati broj profesionalaca u predstavničkim tijelima lokalne uprave,
5. opća informatizacija svih razina Uprave bazirana na najsuvremenijim mrežnim modelima iz EU koncepta.

7. Efikasnija energetska politika

1. Cijena energenata u RH mora biti transparentna i konkurentna.
2. Standardizacija projektne dokumentacije i potrebnih dozvola za proizvodnju energije obnovljivih izvora (solarna energija, vjetroelektrane, termoelektrane na biomasu itd.).
3. Poticaji malim privatnim investicijama za proizvodnju čiste energije (osiguranje leasinga, povoljnih kredita).

8. Učinkovito zakonodavstvo i pravosuđe

1. Revizija svih zakona i ostalih propisa vezanih za gospodarstvo temeljem prikupljenih primjedbi i EU standarda.
2. Nemogućnost donošenja novih zakona bez obaveznog i javno objavljenog mišljenja gospodarskih udruga.
3. Uvođenje preambule u zakone kojima se objašnjava svrha donošenja zakona i prema kojoj su suci obavezni suditi u pojedinom slučaju koji nije izrijekom naveden u zakonu.
4. Primjena organizacijskih antikoruptivnih mjera u praksi i oštre kazne za primanje mita.
5. Ustroj fleksibilnog pravosudnog sustava i uvođenje obaveznih (razumnih) rokova za završetak procesa, uz primjerenu informatizaciju.
6. Smanjivanje zaostalih predmeta stimulacijom rada sudaca.

9. Uključivanje znanosti i obrazovanja u razvoj proizvodnje

1. Državno stimuliranje privredno-znanstvenih projekata.
2. Reforma visokoškolskih programa sa ciljem uključivanja velikih kadrovskih potencijala iz znanstveno-obrazovnog područja u privredu te približavanja programa potrebama privrede.
3. Sufinanciranje inovativnih rješenja i patenata uz pravo prvokupa od strane države i državnih instituta.
4. Stimulativne stipendije i radna mjesta za nositelje međunarodnih nagrada osigurava država u okviru svojih resursa.

5. Razvoj informatičkog sustava baziranog na lakoj dostupnosti znanja svakom stanovniku.
6. Realizirati transfer znanja u proizvodnju kao faktor konkurentnosti (akademska znanja, menadžerska znanja, cjeloživotno obrazovanje i dr.).

10. Promjene u ostalim područjima

- Sve promjene u ostalim područjima valja učiniti sa ciljem poboljšanja proizvodnje i stvaranja uvjeta za permanentno poboljšanje u procesu reindustrijalizacije.
  1. Uvođenje mjera protiv sive ekonomije (turizam, usluge, građevinarstvo, poljoprivreda i dr.).
  2. Učinkovita reforma mirovinskog sustava bazirana minulom radu (uplate i imovina) a obaveze koje slijede iz državnih odluka na teret budžeta.
  3. Novi pristup separaciji i uporabi otpada.
  4. Novi pristup inovacijama i komercijalizaciji izuma.
  5. Strategija iskorištenja geopolitičkog položaja, reforma prometne politike i hotelijerstva.
  6. Trgovina u funkciji reindustrijalizacije, odnosno afirmacije domaće proizvodnje na domaćem i globalnom tržištu (zabrane neloyalne konkurencije iz uvoza, pozitivna diskriminacija malih trgovaca, viša stopa PDV i dr.).
  7. Potpuna i cjelovita informatizacija društva.
  8. Opća i transparentna metoda promjene radnog zakonodavstva.
  9. Promjene u svim nespomenutim područjima kojima se postiže pozitivni ekonomski efekt baziran na boljem položaju realnog sektora.

VI. OČEKIVANI REZULTATI

- Dinamika promjena ovisiti će prije svega o stupnju konsenzusa svih dionika u gospodarstvu Republike Hrvatske i o snazi otpora promjenama u Republici Hrvatskoj te o globalnim i europskim kretanjima u gospodarstvu.
- Uz izostanak ekstremnih utjecaja na reformu mogu se očekivati slijedeći rezultati:
  1. Permanentni rast BDP-a do 6% u 2016.
  2. Permanentni rast industrijske proizvodnje do 8% u 2016.
  3. Pad nelikvidnosti od 20-25% godišnje (na 5 mlrd. HRK u 2016.)
  4. Povećanje zaposlenosti 60 tisuća radnih mjesta (broj adm. RM smanjiti za 40 tisuća, broj proizvodnih RM povećati za 100 tisuća.
  5. Ukidanje budžetskog deficita do 2014.
  6. Smanjenje ino duga za 20%.
  7. Povećanje pokrivenosti izvoza uvozom na 80%.
  8. Smanjenje trajanja sudskih procesa (90% pravomoćnih rješenja unutar godinu dana).
  9. Potpuna transparentnost javne potrošnje za svakog stanovnika.
  10. Smanjenje udjela siromašnih u ukupnom broju stanovnika sa 32% na 15%.